

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/534/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210439
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3512210439.6

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa A., zastúpeného T., proti odporcovi Z. o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 6C/214/2012-255 zo dňa 11. mája 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa dovolacie konanie voči rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 5Co/799/2014-162 zo dňa 17.12.2014 zastavil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil poukázaním na ust. § 10 ods. 1, 3, § 12 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným tamojšiemu súdu dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o zodpovednosti odporcu za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. Rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 19.08.2014 pod č.k. 6C/214/2012-100 súd návrh zamietol. Voči uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 17.12.2014 pod č.k. 5Co/799/2014-162 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Navrhovateľ podal voči vyššie uvedenému rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne dovolanie, ktoré bolo tamojšiemu súdu doručené dňa 12.02.2015. Navrhovateľ bol výzvou tamojšieho súdu zo dňa 08.04.2015, č.k. 6C/214/2012-242 vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania vo výške 40,- Eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Súdny poplatok bol vyrubený podľa § 6 ods. 2 a položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola právnomu zástupcovi odporcu doručená dňa 13.04.2015. Keďže navrhovateľ súdny poplatok za podanie dovolania v stanovenej lehote nezaplatil i napriek poučeniu, že ak nebude poplatok v určenej dobe zaplatený bude konanie zastavené, súd konanie v zmysle zákona zastavil. O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Vychádzajúc zo znenia pol. č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej súd prvého stupňa vyrubil súdny poplatok, dôvodil, že spoplatneniu podľa tejto položky podlieha len podanie návrhu na náhradu škody, a nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Súdu prvého stupňa vytýkal, že svojvoľne rozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnomu poplatku a navrhovateľ, ktorý podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. marca 2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007. Mal za to, že v prílohe zákona o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania proti rozhodnutiu súdu o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Vychádzajúc z uvedeného uzavrel, že navrhovateľovi bola v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Ďalej zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené, v opačnom prípade dochádza k zásahu zo strany štátu do základného práva účastníka na súdnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale rovnako tak k porušeniu čl. 12 ods. 1 a 13 ods. 1 písm. a) ústavy, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Na podporu svojej argumentácie spomenul nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 252/05 zo dňa 22. marca 2006. V nadväznosti na uvedené uviedol, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2 a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Okrem toho v danom prípade bol návrh podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., preto bolo podľa jeho názoru v súvislosti s podaným dovolaním potrebné aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy uvedené konanie bolo od poplatku vecne oslobodené. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu považoval za zrejmé, že u neho neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, preto ani nemôže existovať dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vzhľadom na to žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnuté uznesenie okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne.

Podľa § 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch (v znení účinnom do 30.09.2012), od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní. To platí i pre dovolanie.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal na súde prvého stupňa návrh na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. O tomto návrhu rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 6C/214/2012 - 100 zo dňa 19.08.2014, ktorým konania prerušil, zamietol návrh a nepriznal odporcovi náhradu trov konania, ktorý bol na základe podaného odvolania potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/799/2014 - 162 zo dňa 17.12.2014 a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2015. Proti predmetnému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 12.02.2015 navrhovateľ dovolanie, ktorým rozsudok odvolacieho súdu napadol v celom rozsahu. V nadväznosti na uvedené súd prvého stupňa výzvou zo dňa 08.04.2015, doručenou navrhovateľovi dňa 13.04.2015, vyzval navrhovateľa, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy zaplatil súdny poplatok za dovolanie vo výške 40,- Eur poukazujúc na 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení. Zároveň ho poučil, že ak nebude poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví na základe § 10 ods. 1 zákona č. 71/92 Zb, v znení zmien a doplnkov. Na túto výzvu reagoval navrhovateľ podaním odvolania a nakoľko súdom prvého stupňa stanovenú poplatkovú povinnosť v určenej lehote nesplnil, napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa treba za daných procesných okolností jednoznačne považovať za vecne správne, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľ využil svoje právo podať mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, na základe čoho bol v súlade s citovanou procesnoprávnou úpravou zákona o súdnych poplatkoch súdom prvého stupňa riadne vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy spolu pri súčasnom poučení o následkoch nezaplatenia poplatku, avšak napriek uvedenému svoju poplatkovú povinnosť v stanovenej lehote a ani do okamihu vydania napadnutého rozhodnutia nesplnil. Súdu prvého stupňa pritom nepochybne vzniklo oprávnenie a zároveň aj povinnosť vyrubiť navrhovateľovi súdny poplatok za podané dovolanie, keďže toto smerovalo proti meritornému rozhodnutiu odvolacieho súdu, pričom v prípade jeho nezaplatenia poplatníkom mu s poukazom na § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch neostávalo iné, než konanie o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/799/2014-162 zo dňa 17.12.2014 zastaviť.

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažoval za opodstatnené. Pokiaľ ide o výzvu súdu prvého stupňa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, ktorú navrhovateľ neúčinne napadol odvolaním, odvolací súd túto považuje za výsledok správneho procesného postupu súdu prvého stupňa. Je totiž nepochybné, že navrhovateľ využil svoje právo podať proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej mimoriadny opravný prostriedok v zákonom stanovenej lehote, s čím zákon o súdnych poplatkoch v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) ex lege spája vznik poplatkovej povinnosti na strane poplatníka, za ktorého treba s poukazom na § 2 ods. 4 citovaného zákona považovať toho, kto podal dovolanie. Poplatková povinnosť by podľa tohto ustanovenia nevznikla dovolateľovi výlučne za predpokladu, že by bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Zákomom č. 286/2012 Z.z. bolo s účinnosťou od 01.10.2012 vypustené § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, čoho dôsledkom je v tejto súvislosti skutočnosť, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté po nadobudnutí účinnosti tejto novelizácie sa poplatky vyberajú podľa aktuálne účinných predpisov (§ 18ca zákona o súdnych poplatkoch a contrario). Na základe uvedeného treba dospieť jednoznačne k záveru, že navrhovateľovi podaním dovolania dňa 13.02.2015 vznikla poplatková povinnosť a úlohou súdu prvého stupňa bolo vyrubiť mu výzvou súdny poplatok podľa príslušnej položky sadzobníka, k čomu aj pristúpil.

Navrhovateľ sa v odvolaní snažil predostrieť argumentáciu, v zmysle ktorej spoplatneniu podľa položky č. 7a podlieha len podanie návrhu na náhradu škody a súd prvého stupňa tak svojvoľne rozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku, ak tento vyrubil aj za podanie dovolania. S uvedeným názorom odvolací súd nemôže súhlasiť a v danej súvislosti poukazuje na znenie samotného zákona o súdnych poplatkoch, ktorý podanie dovolania (vo veci samej) v § 5 ods. 1 písm. a) priamo spája so vznikom poplatkovej povinnosti na strane poplatníka, teda toho, kto dovolanie podal, a to vychádzajúc z § 6 ods. 2 vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (za konanie na prvom stupni).

Pritom platí, že poplatok za podané dovolanie sa stanovuje podľa sadzobníka platného a účinného v čase podania dovolania a zásada rovnakej sadzby bola zachovaná aj v tomto prípade, keď v rovnakom čase podaný návrh na začatie konania by bol spoplatnený sumou podľa rovnakej sadzby ako podané dovolanie navrhovateľa odhliadnuc od toho, že za iniciovanie konania na dovolacom súde sa vyberá poplatok v dvojnásobnej výške.

Ak by sa akceptovala právna úvaha navrhovateľa o striktnej definícii spoplatneného úkonu v sadzobníku súdnych poplatkov, založená podľa všetkého na tom, že položka č. 7a neobsahuje doslovnú zmienku (poznámku) o okolnostiach vyrubenia poplatku v prípade podania dovolania, potom by došlo k obchádzaniu vyššie citovaných ustanovení a súdny poplatok by nebolo možné vyrubiť za využitie práva podať mimoriadny opravný prostriedok proti meritórnemu rozhodnutiu v celej rade osobitných konaní, ktoré nespádajú pod položku č. 1, na ktorú poukázal navrhovateľ. Uvedené by sotva mohlo byť zámerom zákonodarcu, najmä ak zohľadníme, že súdny poplatok slúži na zabezpečenie úhrady aspoň časti nákladov objektívne vzniknutých v súvislosti s vedením dovolacieho konania iniciovaného poplatníkom na Najvyššom súde SR. V poznámke k spomínanej položke sadzobníka zákonodarca zopakoval skutočnosť, že v odvolacom konaní sa poplatky vyberajú podľa rovnakej sadzby, ako v konaní pred súdom prvého stupňa, právny základ pre vyrubenie súdneho poplatku za podanie dovolania ako všeobecného pravidla však vytvára samotný zákon o súdnych poplatkoch, ktorý následne prostredníctvom svojej prílohy špecifikuje položky spoplatňujúce jednotlivé úkony vrátane prípadných odchýlok. S prihliadnutím na uvedené jeho obrana spočívajúca v poukazovaní na neprípustnosť analógie legis nemôže obstáť.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, v zmysle ktorej bol návrh podaný pred 01.10.2012 a konanie tak začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., kedy bolo od súdneho poplatku oslobodené, túto odvolací súd rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú. Z ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V preskúmvanej veci však dovolacie konanie, ktoré navrhovateľ inicioval využitím práva podať mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku odvolacieho súdu, začalo dňa 12.02.2015, a to doručením dovolania súdu prvého stupňa. V tomto čase už bol účinný zákon č. 286/2012 Z.z., preto sa navrhovateľ nemôže odvolávať na vecné zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorému konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podliehalo v danom prípade výlučne na prvom stupni.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .